

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_041 BG	ДГ „Здравец“	
Версия 01/ 30.09.2016		Код в СУК: ПР_10-01

2050, гр. Ихтиман, ул. Васил Левски 26В, e-mail: odz_zdravets@abv.bg, тел. 0724 8 2139, 0879295584

Утвърдил

Директор /Ваня Колева/

ПЛАН

ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ПОЗИТИВНА МУЛТИКУЛТУРНА, СРЕДА – СРЕДА ЗА
АКТИВНО СОЦИАЛНО ПРИОБЩАВАНЕ

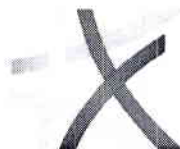
В ДГ „ЗДРАВЕЦ“, ГР. ИХТИМАН

ЗА ПЕРИОДА 2021-2023 г.

/Приет с Протокол №6 от 22.07.2021 год. на Общото събрание – ДГ „Здравец – гр.Ихтиман/

----- www.eufunds.bg -----

Проект „Позитивна мултикултурна образователна среда - среда за активно социално приобщаване!“, Договор No BG05M2OP001-3.017-0009-C01/14.12.2020г., финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият План е разработен въз основа на участието на детската градина в проект „Позитивна мултикултурна образователна среда – среда за активно социално приобщаване“ по Договор No BG05M2OP001-3.017-0009-C01/14.12.2020 г., финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове и е съобразен с ключови национални нормативни актове, стратегически документи и национални програми, свързани с образователната интеграция в областта на правата на децата и правата на лицата, принадлежащи към етническите малцинства:

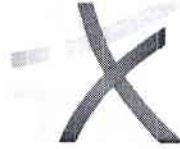
- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Държавни образователни стандарти, приети с наредби на Министерски съвет и на министъра на образованието и науката, съгласувани със съответните министри и ръководители на ведомства;
- Международната конвенция за правата на детето;
- Световната програма на ЮНЕСКО ”Образование за всички”;
- Национална стратегия на детето 2008-2018;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 –2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 –2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието

Основна актуалност и значимост в социално – педагогически план имат проблемът за възможностите на ранното детско образование относно изграждането на толерантно отношение към различието като иманентна характеристика на всеки човек (дете) и за възприемането и прилагането на приобщаващи практики в детските градини

Компонентите на толерантността като социална норма на поведение са: социална възприемчивост на взаимодействащите си субекти и проява на интерес на всеки от тях към особеностите на другия; признаване на равенството в позицията на партньорите в

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

общуването и взаимодействието; отказ от доминиране и насилие над другия; готовност за приемане на другия такъв, какъвто е; доверие и умение за изслушване на другия; способност за съчувствие, съпреживяване, за помощ и подкрепа на всеки от партньорите във взаимодействието към другия.

Успешното реализиране на приобщаването чрез настоящия план предполага: ново разбиране, позитивна нагласа и приемане на многообразието; адекватна промяна в институционалната политика; повишаване на квалификацията на работещите с децата.

II. ТЕОРЕТИЧНИ АСПЕКТИ НА МУЛТИКУЛТУРНАТА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

1) Култура

Дефинираме „култура“ като комбинацията от ценности, религиозни практики, идеали, форми на артистично изразяване, модели на социални и междуличностни взаимоотношения, социално придобити форми за възприятие, поведение и мислене. Възприятията на различните хора, наред с техните предпоставки, са културно предопределени. Как се чувстваме и мислим, как се държим и как реагираме отразяват нашата културна принадлежност.

Важно е да отбележим, че всички хора имат култура. Може да звучи странно, казано по този начин, но само до преди столетие културата била възприемана като привилегия на избрано малцинство. Образованите хора, които били грамотни и „просветени“ в „тайнствата“ на европейските музика, театър и изкуства, били възприемани като „имащи“ култура, докато другите били считани за лишени от такава. Днес си даваме сметка, че всички хора имат култура.

Наред с това хората могат дори да бъдат част от повече от една култура. Тези, които наричаме „бикултурни“, имат културни компетенции и познание, които им дават възможността да се чувстват комфортно и да бъдат ефективни комуникатори в две култури.

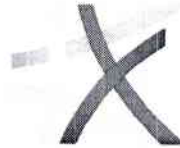
2) Мултикултурализмът и предизвикателствата пред образователната среда

----- www.eufunds.bg -----

Проект „Позитивна мултикултурна образователна среда - среда за активно социално приобщаване!“, Договор No BG05M2OP001-3.017-0009-C01/14.12.2020г., финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

В съвременния глобализиращ се свят и като следствие динамично изменящо се общество съвместно съществуват и взаимодействат различни културни групи с различни характеристики. Оттук произтича и терминът *мултикултурализъм*. Отнася се до приемането на различни културни групи, явления и характеристики в рамките на общността и нейната демография, напр. определен регион, но също и в организации като детски градини, училища, бизнес структури или в квартали, градове, нации. Всъщност мултикултурализмът представлява доразвиване на идеята за бикултурализма в посоката на много и различни култури.

Детската градина е място за усвояване на знания, умения и компетентности. Тя е институцията, от която изключително зависи формирането на пълноценни личности, с качества и способности, осигуряващи им успешна реализация в глобалния и мултикултурен свят. Основните нейни функции са обучение и възпитание. В ежедневната си практика учителите се опират на придобитата във висшите учебни заведения професионална компетентност. Наред с това обаче се налага да се търсят и прилагат и други, нетрадиционни похвати на работа, произтичащи от спецификите на конкретната образователна среда, така че децата, идващи от различни културни, етнически, религиозни и социални общности, да живеят, общуват, обучават и се адаптират в детската градина без стрес.

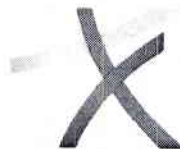
Децата са обичани такива, каквито са. В заниманията учителите се основават и водят от схващането, че всяко дете притежава вътрешна сила и потребност не само да расте, но и да учи според интересите си. Фундаменталният ръководен принцип е даването на свобода на детето, която позволява оптималното му развитие и спонтанната проява на индивидуалността му. Когато децата имат свободата да учат, избирайки дейностите, с които да се занимават, непринудено се постигат концентрация и дисциплинираност, чувство за ред и интерес към учебния процес.

Децата пристъпват прага на детската градина с цяла палитра от преживявания. Тези преживявания са разнообразни, тъй като са резултат от културата на дома, където убежденията, ценностите, отношенията, предразсъдъците, диалектите и поведението са различни.

Още от първите дни в детската градина децата от ромския етнос в България се изправят

----- www.eufunds.bg -----

Проект „Позитивна мултикултурна образователна среда - среда за активно социално приобщаване!“, Договор No BG05M2OP001-3.017-0009-C01/14.12.2020г., финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

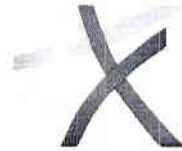

пред бариерата на непознаването и неразбирането на книжовния български език. Израсли основно в своята затворена общност, с ограничени контакти с връстници и възрастни, говорещи български, за тях усвояването на езика се превръща в сериозно предизвикателство. Предизвикателство, често съпътствано от обяснима загуба на мотивация и интерес към учебната дейност, а перядко срещнатите затруднения провокират и емоционални реакции като отчуждение, съпротива, агресия. Непознаването и неразбирането на книжовния български език от децата роми са сериозно предизвикателство и за учителя. Овладеяването на езика е от ключово значение както за успешното адаптиране към новата училищна среда (предизвикателство за почти всички деца) и като цяло нова за тях социокултурна обстановка, така и за успешното включване и взаимодействие в образователно-възпитателния процес. Овладеяването на книжовния български език в началния етап на образование само по себе си е труден процес. Още по-трудно се постига то в билингвална среда, в частност в работата с деца роми, където влиянието на майчиния език е изключително силно и доминиращо процеса на усвояване на официалния език. Същевременно учебните програми за предучилищния етап не са съобразени с работата на учителя в билингвални условия, както и със специфичните трудности за малките деца, които в ежедневието си речева практика си служат главно със своя майчин език и слабо владеят или въобще не владеят български. Това налага учителите да търсят и прилагат нови форми и средства, които да подпомогнат усвояването на българския език и развиването на уменията за неговата правилна употреба, в основата на покриването на необходимия образователен минимум, да провеждат допълнително индивидуално обучение в отсъствието на методика и съответни учебни помагала.

III. ПРОБЛЕМИ СВЪРЗАНИ С ОБРАЗОВАНИЕТО В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

В община Ихтиман съществуват следните проблеми, затрудняващи качествено образование, равноправната интеграция и развиването на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства и по - специално на ромското :

1. Затруднена адаптация на децата от ромски произход в детската градина и началното училище;

2. Незадоволително усвояване на преподавания учебен материал поради недостатъчното владеене на българския език;
3. Ниска степен на грамотност и квалификация на възрастните роми;
4. Недостатъчна подготвеност на преподавателите за работа в мултиетническа среда;
5. Нередовно посещение в детските заведения, непълноценно участие в учебно - възпитателния процес и отпадане на децата от подготвителна група в детската градина и учениците от училище.

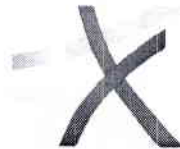
Системата за формиране на мултикултурна образователна среда в ДГ „Здравец“, гр.Ихтиман, отчита нуждите на учителите в интегриран подход към обучението, възпитанието и развитието на децата. Това е необходимо допълнение към съществуващите примерни образователни програми за предучилищно образование. Процесът на формиране на междуличностни отношения на децата в предучилищна възраст в мултикултурна образователна среда в детската градина ще се развие ефективно в дългосрочен план като бъде изградена среда, приобщаваща в позитивен климат децата от различните етнически малцинства.

Основна цел:

Детска градина „Здравец“ да гарантира осъществяване на процеса на интеграция на децата от етническите малцинства чрез отглеждане, възпитание и обучение в детското заведение. Всички участници в образователния процес /семејство, детска градина, институции/ са еднакво отговорни и ангажирани за изпълнението на Плана на действие за:

- *Обхващане и задържане на всички деца от етническите малцинства в образователната система;*
- *Осигуряване на качествено образование в мултикултурна среда;*
- *Стимулиране развитието и изявата на талантиливи деца от етническите малцинства.*

Ценности и ръководни принципи:

1. Ценностите и ръководните принципи на демократичното общество и по-специално принципът за равенството и недискриминацията, както и международните стандарти в областта на правата на човека, закрилата на децата и защита на малцинствата, са в основата на настоящата програма;
2. Принципът за осигуряване на равен достъп до качествено образование;
3. Интеграцията е процес, който ангажира цялата образователна общност в неговото осъществяване;
4. Утвърждаване в детското заведение на атмосфера за межкултурно опознаване, сътрудничество и сближаване;
5. Подобряване на социално – психологическия климат в извън средата на детската градина по отношение обучението и възпитанието на децата от етническите малцинства и по-специално от ромското;
6. Активността на малцинствените общности – родители, специалисти, общественици, ученици и младежи е от ключово значение за осъществяване на интеграционния процес.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

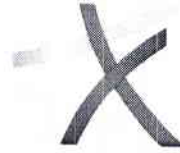
Стратегически цели:

Стратегическа цел 1 - Интегриране и позитивно приобщаване на децата от етнически малцинства в детската градина.

Дейности:

- 1.1. Обхващане и включване в образователната система на деца от етнически малцинства в задължителна предучилищна възраст в условията на детската градина.
- 1.2. Индивидуален подход към всяко дете – не само актуално състояние на детето, но и неговото минало, адаптация, взаимоотношения с близките, грижи преди да постъпи в детската градина.
- 1.3. Разгръщане потенциала на всяко дете чрез игра и общуване с другите. Предлагат се кукли и други ресурси, олицетворяващи различни народи и етноси.

----- www.eufunds.bg -----

- 1.4. Насърчаване на културното многообразие. Предизвикване на интерес към собствените си и други расови характеристики.
- 1.5. Осигуряване на познавателни книжки и материали за децата в задължителна предучилищна възраст.
- 1.6. Мотивиране на децата да общуват на български език. Състезание между групите „Аз говоря на български език“.
- 1.7. Ден на розовата фланелка – участват всички деца с цел превенция на тормоза и насилието.

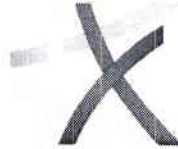
Очаквани резултати:

- Повишаване на мотивацията за включване и редовно посещение на детска градина на деца от етническите малцинства;
- Чрез игрови модели да се формира толерантно поведение и възприятия;
- Получаване на знания за многообразието на народите по света, разбиране и приемане на друга култура.

Стратегическа цел 2 - Постигане на ефективно партньорство и сътрудничество в името на позитивното развитие на децата.

Дейности:

- 2.1 Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от образователната интеграция на децата от етническите малцинства.
- 2.2. Организиране съвместно с родителите на „Седмица на четенето“ във всички групи.
- 2.3. Продължаване на инициативата “Да подарим книга, да създадем библиотека/кът в детската градина“.

2.4. Осигуряване на ефективно сътрудничество между заинтересованите страни (РУО, община, образователни институции, НПО и др.) за провеждане на успешни интеграционни политики.

2.5. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси.

Очаквани резултати:

- Повишаване на мотивацията на родителите за записване и редовно посещение на децата в детската градина;
- Активно участие на родителите в инициативи на детската градина, свързани с приобщаването на децата от етнически малцинства към средата на институцията;
- Изграждане на концепции и ценности уважаващи различията под всякаква форма.

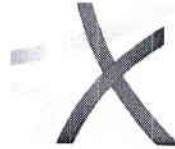
Стратегическа цел 3 - Утвърждаване на мултикултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

Дейности:

3.1. Включване в годишния план за дейността на детската градина на традиционен празничен календар с изяви на деца от различни етнически групи.

3.2. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за специализирано преподаване на български език на деца, за който той не е майчин.

3.3. Осъществяване на допълнителни педагогически дейности, занимания по интереси и организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

3.4.Разпространение на добри практики за запазване и популяризиране на културните традиции на етническите общности чрез съвременни технологии.

3.5.Прилагане в учебния процес на методиката „Образователен театър“ за преодоляване на предразсъдъци и стереотипи.

Очаквани резултати:

- Повишаване на практическите знания и умения на учителите за работа в мултикултурна сред;
- Изграждане на лични компетенции – развита система от професионални ценности, мултикултурна толерантност, психологическа готовност за работа в мултикултурна образователна среда;
- Осъществяване на межкултурно взаимодействие и прилагане на съвременни методи и техники за работа в мултикултурна образователна среда.

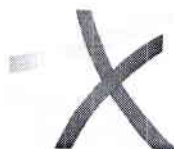
Стратегическа цел 4 - Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

Дейности:

4.1. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развиване на общите и специфичните традиции по места.

4.2. Обособяване на тематични кътове в детската градина с цел формиране на принадлежност към традициите и празниците на различните етноси.

4.3. Разпространение на добри практики от социалното приобщаване в детската градина за запазване и популяризиране на мултикултурното и мултиетническо разнообразие.

Очаквани резултати:

- Взаимно опознаване на културното многообразие;
- Провеждане на изяви и мероприятия свързани с мултикултурното образование на децата в детската градина;
- Създаване на атмосфера на взаимно уважение, толерантност и разбирателство и формиране на подходящ социално – психологически климат.

5.Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от етническите малцинства

Дейности:

5.1. Обособяване на т. нар. „подкрепяща среда“ – условия на работа, пособия, материали и наличие на нужните специалисти.

5.2.Подобряване на самочувствието на всяко дете чрез усвоените социални умения и ползите от тях в ежедневието.

5.3.Подпомагане на деца в риск и задоволяване на потребностите /пълно или частично заплащане на такса за детска градина, облекло, обувки, закупуване на учебници и учебни пособия/.

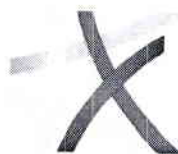
Очаквани резултати:

- Формиране на толерантно отношение към мултикултурната реалност в детската градина;
- Мотивационна дейност – създаване на благоприятни условия за взаимодействие между субектите на образователния процес.

Изготвил: Дилка Коновска- Експерт образователни дейност

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

www.eufunds.bg

Проект „Позитивна мултикултурна образователна среда - среда за активно социално приобщаване!“, Договор No BG05M2OP001-3.017-0009-C01/14.12.2020г., финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.